

For myndighederne indebærer den gældende retstilstand unødvendige forespørgsler og postgange, inden den reelle sagsbehandling kan påbegyndes.

Endelig kan en hjemvisning give parterne den opfattelse, at myndighederne vil træffe en afgørelse med et andet indhold.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at det vil være både i borgernes og myndighedernes interesse, at statsamtet i sådanne situationer kan genoptage sagen.

Det foreslås derfor, at der i lov om forældremyndighed og samvær, lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og adoptionsloven indsættes hjemmel for justitsministeren til i en bekendtgørelse nærmere at fastsætte regler om klageadgang m.v. Det vil således blive bestemt, at statsamtet kan genoptage en sag, når der foreligger nye oplysninger og ansøgninger, i situationer, hvor der ikke er taget konkret stilling til konkrete oplysninger eller ansøgninger, og ved alvorlige sagsbehandlingsfejl, der kan have betydning for afgørelsens resultat. Det er ikke hensigten at fastsætte klagefrister på det familieretlige område. Samtidig bør klageadgangen fra statsamtene til Civilretsdirektoratet udtrykkeligt fremgå af de respektive love.

Der henvises i øvrigt til arbejdsgruppens rapport, side 61-62, og lovforslagets § 1, nr. 6, § 2, nr. 3, § 3, nr. 6, § 5, nr. 9, og § 7, nr. 2.

8. Begyndelses- og ændringstidspunkter for ægtefælle- og børnebidrag

8.1. Ægtefællebidrag efter separation og skilsmisse

8.1.1. Gældende ret

Ved separation og skilsmisse tages der stilling til, om en ægtefælle i en kortere eller længere periode efter separationen eller skilsmissen fortsat skal have pligt til at forsørge den anden ægtefælle. Indgår ægtefællerne ikke selv aftale om bidragspligten, afgøres spørgsmålet om bidragspligt ved dom, jf. ægteskabslovens § 50, stk. 1.

Når der er bidragspligt, fastsætter statsamtet efter ansøgning bidragets størrelse, medmindre parterne indgår aftale herom, jf. § 50, stk. 1.

I mange situationer, hvor der er fastsat eller aftalt bidragspligt, fastsættes der ikke ægtefællebidrag. Det kan f.eks. skyldes, at den bidragsberettigede for tiden har en så høj indtægt, at der ikke er behov for bidrag. Det kan også skyldes, at den bidragspligtige har så dårlige økonomiske forhold, at vedkommende ikke har mulighed for at betale bidrag.

8.1.1.1. Begyndelsestidspunkt og ansøgningsfrist

Ægteskabsloven indeholder ikke regler om, fra hvilket tidspunkt statsamtet kan pålægge den bidragspligtige at betale ægtefællebidrag.

Ægtefællebidrag fastsættes normalt fra separationen eller skilsmissen, medmindre den bidragspligtige har bidraget til forsørgelsen af den tidligere ægtefælle i en periode derefter, f.eks. ved at fortsætte den fælles økonomi, ved frivillige betalinger eller ved efter aftale med den bidragsberettigede at afholde visse forsørgelsesudgifter vedrørende den anden ægtefælle. Det beror på en konkret vurdering, om den bidragspligtige helt eller delvist har opfyldt sin forsørgelsespligt på denne måde.

Separation, skilsmisse og ophør af forsørgelse betragtes således som bidragsudløsende begivenheder.

Ægtefællebidrag fastsættes kun, når den bidragsberettigede ansøger statsamtet om bidrag. Hvis bidraget ønskes fastsat med virkning fra den bidragsudløsende begivenhed, er det efter statsamternes og Civilretsdirektoratets praksis normalt en betingelse, at ansøgningen er indgivet senest 1-2 måneder efter begivenheden.

Der fastsættes bidrag, selv om der ansøges senere end 1-2 måneder, men i så fald fastsættes bidraget normalt først fra den dag, hvor statsamtet modtog ansøgningen, eller fra den dag, hvor den bidragspligtige blev gjort bekendt hermed.

Baggrunden herfor er, at ægtefællebidrag ydes som hjælp til den løbende forsørgelse af den tidligere ægtefælle. Hvis den bidragsberettigede venter med at ansøge om bidrag, til der er gået mere end 1-2 måneder efter separationen eller skilsmissen, hvor bidragspligten blev fastsat, kan den bidragspligtige med rette have indrettet sig på, at den bidragsberettigede for tiden ikke ønsker bidrag fastsat, og derfor ikke regner med at skulle betale bidrag for den forløbne periode.

Selv om der først søges om bidrag på et senere tidspunkt, kan bidraget dog, hvis der konkret foreligger særlige omstændigheder, alligevel fastsættes fra den bidragsudløsende begivenhed, f.eks. hvis parterne i en periode har forsøgt at indgå en aftale om bidraget.

8.1.1.2. Ændringstidspunkter

Efter ægteskabslovens § 53, stk. 2, kan statsamtet ændre et fastsat bidrag, hvis omstændighederne taler derfor.

Bestemmelsen indeholder ikke regler om, fra hvilket tidspunkt en ændring af bidraget (forhøjelse eller nedsættelse) skal have virkning.

Efter praksis tillægges en ændring (forhøjelse eller nedsættelse) af et bidrag som udgangspunkt først virk-